

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

C. 10.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

parati sumus hoc dicere. Planum igitur & perspicuum est, quòd à Christo hanc sibi potestatem dari petunt, non eam sibi in manu sua esse putant.

Deinde non ideo Christus Apostolos reprehendit, quòd quasi Helix imitatores esse vellent, & Patrum suorum exempla præposterè sequi; sed quòd non adverterent se huiusmodi Patrum non esse filios, nec ad illum spiritum pertinere quem illi acceperunt, seueritatis scilicet, quæ in timore suos contineret (quæ fuit veteris populi disciplina) sed ad spiritum mansuetudinis & misericordiæ, quæ per amorem alliceret, qui Euangelicus spiritus est. Sic enim illorum temeritatem corrigit: *Nescitis cuius spiritus estis*, id est, nescitis quem spiritum habere debeatis, videlicet Euangelicum, non legalems mansuetudinis, non seueritatis, denique ad adificationem, non ad destructionem. Nam & ego magister vester non veni

animas perdere, sed saluare. Hic est germanus huius loci sensus. Nulla igitur est ista consequentia: Apostoli & noui testamenti ministri non debent veteris testamenti Patres in eo quòd illius testamenti statum concernit, imitari, quia diuersus est vtriusque testamenti spiritus, diuersa ratio: ergo filii noui testamenti, Christiani fideles, non debent imitari præ exempla sanctorum Patrum eiusdem testamenti. Hæc est Caluini consequentia vana & improba. Nos, quum sanctorum Patrum exempla sequimur eiusdem testamenti & status Patres sequimur, qui eundem spiritum acceperunt quem nos, ideòque quum eos imitatur, dici nobis non potest: *Nescitis cuius spiritus estis.* Ac per hoc factum istud Apostolorum nihil prorsus contra fideles Christianos facit, qui sanctorum Patrum exempla piè ac studiosè imitantur. Adiungit alium locum ex Ioan. 4. cap. de Samaritanis, qui suorum Patrum præcepta ex u idololatriam suam fucabant. Sed quum ad eum locum ventum fuerit, ei respondebitur.

IN LVCAE CAP. X.

15. *Qui vos audit, me audit. Qui vos spernit, me spernit. Qui autem me spernit, spernit eum qui misit me.*

*Ecclesiastica
authoritatis
commendatio.*

signis est in his verbis authoritatis Ecclesiasticae commendatio: ex quibus ista sequuntur. Primum, per Ecclesiæ Præpositos Christum loqui, ideòque illa non

non secus ac Christo obediendum. Deinde, Ecclesiae vocem infallibiliter esse veram, quia Christi vox talis est. Tertiò, Ecclesiae vocem sine exceptione aut conditione esse audiendam. Sic enim audiri Christus debet. Quartò, Ecclesiae vocem esse medium necessarium & efficax, cooperante cum ea Spiritu sancto ad fidem ingenerandam. Tale enim medium Christi vox erat quum Iudæis prædicaret. Denique quicquid in ratione docendi ac ea quæ ad salutem pertinent præcipiendi Christus Iudæis fuit, idem Christianis Ecclesia: & quamcumque apud eos fidem & auctoritatem Christus habere debuit, eandem nunc apud Christianos habet vox, doctrina, & præcepta Ecclesiae.

Calvinus agnoscit hoc loco docere Christum, *præstantissimum hunc esse Dei cultum, & optimi odoris sacrificium, audire ipsum ore hominum loquentem; & nos eius verbo non secus subjicere, quod per homines adfertur, quàm si descenderet ipse de caelo.* Addit tamen conditionem, *si Ecclesia fideliter suum munus exequitur; & ait: Sicuti magnificè extollitur Pastorum dignitas, qui sincerè & fideliter munus suum exercent; ita ridiculus est Papa cum suis, dum hoc prætextu tyrannidem suam fouet.* Sed non videt cæcus hæreticus hanc exceptionem in illum & in quoscunque Pastores retorqueri. Ridiculi sunt ministri prædicantes cum suis, dum prætextu externi ministerij hic à Christo magnificè commendati suas hæreses mundo obrudunt. Exceptione enim hac semel admissa, *si fideliter Ecclesia docet*, non verè tantum Ecclesiae Præpositi, sed quorumlibet sectarum ministri, omni prorsus auctoritate & fide, quam Christus hic illis dat, spoliabuntur. Certum quidem est, Ecclesiae obediendum esse, quatenus fideliter docet: sed an fideliter doceat, non est nostrum in dubium vocare. Certum est, Iudæos debuisse Christo obedire quatenus testimonium perhibebat veritati: sed an illud faceret, non erat Iudæorum in dubium vocare, sed simpliciter credere. Quare sicut Christo Iudæi, sic nos Ecclesiae simpliciter credere debemus; non quidem siue vera doceat siue non, sed siue id nobis constet siue non. Dubitandum non est, quin sicut Pater mittens Christum, & iubens eum audiri, sic Christus mittens Ecclesiam, & iubens illam audiri, sua sapientia disposuerit ut sine vlllo periculo erroris tam Ecclesia à nobis quàm Christus à Iudæis audiretur.

Audiamus tamen Calvinii cavillum in contrarium. *Certum est (inquit) non ita loqui Christum ut ius sibi à Patre datum homini*

Calvini
evasiones
contra ip-
sum mili-
tant.

Ecclesia
simpliciter
ab omnibus
credendum.

Caluini
menda-
cium.
Ioan. 17.

Christus
docēdi mu-
nus in Ec-
clesiam re-
signauit.

Ioan. 3.

Caluini
impostura.

Rom. 10.

Melanch-
thonus eua-
ngelio.

hominibus resignet, sed tantum ut à contemptu vindicet suum Euangelium. In his paucis verbis mentitur & fallit impostor. Purum mendacium est, quod dicit Christum ius sibi à Patre datum hominibus non resignasse. Illa enim resignatio quæ ad docendi munus, de quo hinc agitur, conceptis verbis apud Ioan. legitur. Ait ibi Christus. *Ego te clarificaui super terram. Opus consummaui quod dedisti mihi ut faciam. Manifestaui nomen tuum hominibus.* Paulò post. *Ego dedi eis sermonem tuum. Sanctifica eos in veritate; sermo tuus veritas est. Sicut tu me misisti in mundum, & ego eos misi in mundum.* Dicit apertè se munere suo iam defunctum, idem in Apostolos resignasse. Sed & hoc loco duos gradus ponit Christus doctrinæ ad homines allatæ. Primum quòd Pater illum misit & docuit, cui obedire oportuit. Secundum quòd ille mittit Apostolos, quibus est obediendum. Quare quam dixisset, *Qui spernit, me spernit*; adiecit, *Qui spernit me, spernit eum qui misit me.* Sicut ergo Christus in Euangelio dicit, *Omne ius dedit Pater filio*; sic Chrysostomus dicit, *Hoc autem ius video datum sacerdotibus.* Atque hoc quidem Caluini mendacium est.

Fallit impostor, quum dicit, Christum *ita loqui ut à contemptu vindicet suum Euangelium.* Id enim non nisi conuoluentè facit Christus hoc loco. Sed ita loquitur Christus immediatè & proximè, ut à contemptu vindicet Euangelii ministros & prædicatores. Non enim dicit, *Qui Euangelium audit, me audit*; sed Ecclesiæ ministros alloquens dicit, *Qui vos audit, me audit.* Obediendū immediatè personis loquentibus est, quia *fides est ex auditu.* Doctrinæ Euangelicæ creditur mediatè voce Ecclesiæ. In hoc fallit & fallitur hæreticus.

Sed inuertit penitus alius hæreticus hæc verba hoc modo. *Qui vos audit, me audit*: id est, verbum meum non vestrum loquimini. Intelligit autem verbum scriptum. Sed hoc commentum verba ipsa euertunt. Neque enim adhuc scripturatum erat verbum istud, quod nunc Scripturam vocamus; neque Scripturam audimus quatenus Scripturam, sed legimus; neque prædicatio Apostolica alia est, quàm vox audita. Hanc vocem Christus esse suam dicit, qua per Apostolos loquitur. Sic Ecclesiæ vocem, Dei vocem esse dicimus, quia Deus per Ecclesiam loquitur; & quia Ecclesia non suam, sed Dei verbum infallibiliter accipit, tenet, docet. Præterea manifestè dicit Christus hæc verba in eum finem, ut Apostolorum auctoritas declararet & commendaret: idèoque statim adiunxit: *Qui*

spernit, me spernit. Debent ergo illa verba, *Qui vos audit, me audit,* similem sensum habere; neque sic intelligi, quasi præscriberent Apostolis, quibus verbis in docendo uti deberent, scripto videlicet vel scribendo potius Christi verbo, ut iste negator intelligi (hoc enim & alibi eos perspicue docuit, & hic nihil minus tractat) sed sic intelligi, ut euidenter demonstrarent, quantam verbis Apostolicis, & consequenter aliis Ecclesiarum magistris ipsorum successoribus (alioqui enim stultus iste cauillator nihil de his verbis sollicitus esset) auctoritatem deferre atque tribuere debeamus. Et dicit Christus, sic illos esse audiendos, & cum tanta auctoritate, ac si Christum ipsum loquentem audiremus. Ut autem huius cauillationis vanitas adhuc magis perspicua fiat, pone Regem aliquem, qui Prætorum constitutus, ei dicat, *Qui tuam sententiam audit, meam audit; & qui tuam spernit, meam spernit.* Si hic rebelis aliquis aut pertinax litigator audiat contra se Prætoris sententiam ferri, quæ tamen non sit ipsa lex scripta regalis, sed legis ipsius expositio prætorum, quæro an litigatoris esset bona exceptio dicentis: *Tua interpretatio & sententia me obligare non potest, sed Regis tantum imperium.* Quod enim tibi Rex dixit, *Qui tuam sententiam audit, meam audit,* idem dixit, quia tu non debes nisi verba Regis & leges regias & imperium Regis loqui. Quare, nisi Rex me condemnet, adhuc mea causa bona est. At ut nemo est hodie hæreticus alicuius cerebri, qui non aperte videat hanc cauillationem friuolam esse, & meram improbi hominis euasione, ut Prætoris auctoritatem declinet; sic planè in ipsis hæreticis respectu Christi & Ecclesiæ eius se res habet.

27. *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, & ex tota anima tua, & ex omnibus viribus tuis, &c.*

Propter huius præcepti verum sensum non intellectum hæretici hodie omnes tam hoc præceptum quam totam legem ad obseruandum esse impossibilem docuerunt. Quorum vestigijs insitens hoc loco Calvinus, ita scribit. *Certum est in lege præscribi hominibus quomodo vitam formare debeant, ut salutem coram Deo sibi comparent. Quod autem lex nihil aliud quam damnare potest, non fit doctrina vitio, sed quia impossibile nobis est præstare quod iubet. Ergo quæquam ex lege nemo iustificatur, continet tamen lex ipsa summam iustitiam: quia non falsò salutem promittit suis cultoribus, si quis plenè obseruet quicquid mandat.* Hæc ille. Docet impostor in lege summam

*Lex Dei
an præcipiat quod
præstari
non potest.*

iustitiam describi, & legem suis cultoribus salutē promittere, sed sub conditione nobis impossibili. Hoc est dicere, falsō & ridiculē. Quis eum legislatorem suis subditis falsam & ridiculam legem dare negabit, qui magno proposito præmio illud iubeat, quod à nemine subditorum impleri posse optimè nouit? ut si sic pauperi & infirmo dicat: Si regnum mihi proximum subiugaueris, mei regni te heredem constituā. Alienum quidem regnum subiugare summa fortitudo ac virtus foret; sed nunquid tamen domini sui regnum falsō & ridiculē illi promittitur, qui hoc nullo modo præstare potest? Putant hæretici se satis legi tribuere, quod summam iustitiā doceat, & salutem suis cultoribus promittat. Sed non vident se legislatore & ridiculum & mendacem facere, quando à nemine docent legē impleri posse. Absurdū hoc eludere conatur Calvinus. *Hæc (inquit) docendi ratio nobis absurda videri non debet, quod Deus primò iustitiam operum requirat, deinde gratiam offerat sine operibus.* Sed quare & quam ob causam absurda videri non debet? Attendamus rationem quam adfert. *Quia (inquit) necesse est homines iusta suæ damnationis conuinci, ut ad Dei misericordiam confugiant. Ideò apud Paulum, Rom. 10. 5. utriusque iustitiæ comparatio ponitur, ut sciamus nos idè gratis iustificari à Deo, quia propria iustitia destituimur.* Hæc ille. Fallit improbè lectorem, & ut ego sanè arbitror, ex composito. Lex est pædagogus ad Christum, quia conuincit homines non suæ damnationis, quasi nemo mortalium legem impleret, ut vult Calvinus; sed suæ infirmitatis, quia sine gratia Dei per Christum nemo illam implere potest, ut iuxta Scripturas perpetuò docet Augustinus. Paulus autem ad Rom. 10. 5. *iustitiam quæ ex lege est*, opponit *iustitiæ quæ ex fide est*, quia illa quæ ex lege est, docet tantum quid facere debemus; sed illa quæ ex fide est, habet gratiam Christi in corde, quæ facit nos facere quod lex iubet; & sic docet nos propria quidem iustitia destitui, ut gratis iustificemur (ut hic Calvinus ait) respectu primæ iustificationis quæ ex impio aliquis fit iustus, aut quæ impius Deo reconciliatur, (de qua iustitia lex non loquitur) sed non docet nos illic Paulus propria iustitia destitui respectu illius salutis quam lex suis cultoribus promittit, nempe vitæ æternæ; nisi quatenus propria illa iustitia intelligitur, quæ propriis viribus ex sola legis doctrina comparatur. qualem Iudæi in Christum non credentes habere volebant, ut in fine præcedentis capituli Paulus docuit. Nā verba Pauli in loco à Caluino notato planè & perspicuè docēt quod iustitia

Lex quomodo pædagogus ad Christum.

iustitia ex fide facit seruare legem Dei. *Qua ex fide est iustitia, sic dicit, id est, de iustitia ex fide sic Script. dicit: Ne dixeris in corde tuo, Quis ascendet in calum?* &c. id est, ne putes legem tibi credenti & conuerso ad Deum esse difficilem, aut vires tuas superantem. *Propè est verbum in ore tuo & in corde tuo, id est, res tota facilis est tibi iam conuerso & credenti, & diligenti Deum.* Moyses enim (à quo hæc verba Paulus desumpsit) quum primum dixisset, *Circumcidit Dominus Deus tuus cor tuum, ut diligas Dominum Deum tuum* (quod ad credentes & conuersos loquitur) paulò post subiungit: *Mādatum hoc quod ego precipio tibi hodie, non est supra te, neque procul posuim, neque in calo situm, &c. sed iuxta te est valde sermo in ore tuo & in corde tuo, ut facias illud.* Hæc ibi. Quare illa verba tractans Aug. ait. *Conuersus quisque, sicut ibi precipit, ad Dominū Deum suum, ex toto corde suo, mandatum Dei non habebit graue.* Sic ipse locus à Caluino notatus luculenter probat quod Caluinus negat, nempe legem Dei non esse impossibilem: videlicet credenti & cōuerso. Mauet ergo absurditas illa maxima iuxta doctrinam Caluini, *Deum operum iustitiam primò quarere, & postea gratuitam offerre sine operibus.*

Sed tora Caluini & aliorum hereticorum contra tam apertam veritatem lucta est huius præcepti legalis praua intelligentia. Diligere enim Deum perpetuò actualiter, & sic ex toto corde vt nihil præter Deum diligatur, & ille tantum diligatur quantum diligibilis est, nemo in hac vita potest, & hoc sensu August. in lib. de perfect. iustitia, & post eum Bernard. serm. 50. in Cant. docent hoc præceptum in hac vita non impleri, nec sub præuaricationis pœna obligare, sed per modum doctrinæ, quò contendere debeamus, ordinare. Verum diligere Deum habitualiter, & per opera dilectionis externa, in omni sua operatione retinendo habitualem Dei dilectionem, & sic toto corde, vt præcipuè Deus diligatur, homo in hac vita potest & debet. Et sic intelligendum esse hoc præceptum, illa alia Scripturæ verba manifestissimè docent: *Onus meum leue est, Mandata eius graua non sunt, & alia huiusmodi.*

29. Hoc fac, & viues.

Quum horum verborum manifestus & perspicuus hic sensus sit, Hæc dilectio Dei & proximi illa opera sunt quæ facere debes vt vita æterna viuas, vt sic quæstioni legisperiti satisfacere Christus, qua quærebat etsi animo tētandi,

quid faciendo, id est, per quæ tandem opera, vitam eternam possideret; totum hunc sensum prorsus inuertit Calvinus, & vult consilium Christi fuisse calumniam diluere qua sciebat apud rudes & indoctos se grauari, quasi legem, quatenus perpetua est iustitiæ regula, euerteret. Sed totum hoc merum figmentum est. Consilium Christi fuit, non rudium & indoctorum caluniam diluere, de qua nihil in textu apparet, & à Caluino fingitur vt aliò lectoris animu auertat; sed istius legisperiti questionem satisfacere qua tentare & experiri volebat, an legis Mosaiçæ mandata Christus approbaret, de quo apud ipsos Scribas & doctos Iudæos sciebat se in suspicionem & calumniã trahi. Hoc falso posito fundamēto, ait hoc loco Calvinus: *Non ideo nos gratis iustificat Deus, quia lex non ostendit perfectam iustitiam, sed quia in eius obseruatione deficiamus omnes: ideoque non ab ea vitam consequi negat Christus, quia infirma est in carne nostra.* Hæc ille. Non solum fabulam narrat à contextu Evangelico alienissimam, sed etiam, si rectè attendatur, Christi verbis manifestè contradicit. Fabula est, & à contextu præsentis alienissima, cuius nec minimum in textu apparet velligium, nos gratis iustificari à Deo, quia in lege deficiamus omnes, & non quia lex non ostendit perfectam iustitiam: Nos autem à lege, id est, à legis obseruatione vitam non consequi, aut Christum hoc negare, disertissimis Christi verbis ex diametro contrarium est. Dicit enim Christus: *Hoc fac, & viues*: id est, faciendo mandata legis viues. Ait Calvinus Christum dicere: *Faciendo legem non viues.* Sic eius interpretatio textum destruit, & Christi verba penitus inuertit.

Iam verò si hæc verba, *Hoc fac, & viues*, non continent expressum Christi mandatum de faciendo quod lex iubet & obfertam affirmationem quòd eam faciendo vitam consequemur, tunc etiam illa alia Christi verba ad eundem legisperitum, *Vade, & fac tu similiter*, non erit aliquod Christi mandatum de faciendo quod fecit ille Samaritanus, sed erit tantum regula iustitiæ ad imitandum quod nemo imitari potest. Vnde sequetur non nisi fabulam à Christo recitatam fuisse, & non solum talem aliquem Samaritanum non fuisse, sed nec esse potuisse, Nam si vnus Samaritanus sic facere potuit, cur non & alius quilibet idem possit facere? Ergo si, *Vade, & fac tu similiter*, præceptum est eius quod fieri potest ac debet, illa quoque verba, *Hoc fac, & viues*, præceptum similiter continebant eius quod fieri potest ac debet, cum adiuncta promissione vitæ eternæ.

Mendacium, & aperta verborum Christi contradictio.

Taxat postea Calvinus, sub nomine defensorum liberar-
bitrij, doctiss. Patres Augustinum, Ambrosium, & alios, qui
affirmant sub typó huius vulnerati Samaritani curantis eum,
describi statum hominis post lapsam, & restaurationem per
Christum. Nec vllam causam reprehensionis adferre, nisi quod
dicat *maio rem Scriptura habendam reuerentiam quam ut ger-
manus eius sensus hac licentia transfiguretur.* Sed habetur à
Patribus maxima Scripturae reuerentia; quia & germanus ac
literalis sensus de habendo pro proximo qui nostra ope in-
diger, còque opere diligendo, diligentissime retinetur, & my-
sticus quoque sensus in eo latens enucleatur. Sed vnus Cal-
uinus licentia hæretica ipsam diuinæ Scripturae literam tum
aliis innumeris in locis, tum hîc maximè penitus transfigu-
rauit, corruptit, inuertit, Christi que verbis disertissimis clara
& impudenti voce contradixit, vt iam ostensum est.

Patres à
Caluino
sine causa
data accu-
sati.

IN LVCAE CAP. XI.

41. *Quod superest, date eleemosynam, & ecce omnia
munda sunt vobis.*

CH R I S T V S in his verbis, nec ironice loquitur, vt
quidam putant quasi opinionem Pharisaorum ir-
ridens, quæ duntur existimasse per solas eleemo-
synas omnia peccata purgari, vel saltem rapinas
condonari quando ex illis eleemosynæ fiunt (neque enim vel
tanti eleemosynarij isti Pharisei erant, vel tam stulta eorum
sententia vsquam legitur) nec solet Christus ironice docere,
maximè quum dicit, *Et ecce*; nec etiam docet per solas elee-
mosynas (vel cetera pietatis opera negligendo, vel in pecca-
tis perseverando) omnia peccatoribus condonari, quæ quorũ-
dam suo tempore opinionem refutat sæpe August. in lib. de fi-
de & operibus per totum, in Enchir. ca. 75. & de ciuit. Dei lib.
11. cap. nec denique (vt Calvinus hîc somniat) *eos rite ac legi-
time vesci pane suo qui eleemosynas erogant, qui que ex sua abũ-
dantia pauperum inopia subueniunt* (hec enim expositio eorũ
verborum, *Ecce omnia munda sunt vobis*, nullũ sensum adfert,
nec causam aliquam reddit, quod tamẽ imprimis expẽdendũ
erat, quũ Christus non simpliciter eleemosynas erogare iu-
beat, sed hanc etiam promissionem subnectat, *Ecce omnia
munda sunt vobis*, nõ panis tantũ ait aut cibi vsus;) sed docet
eleemosynam esse proprium remedium cõtra morbos Pha-
risæorum, rapinam & iniquitatẽ, quos hîc nominatim taxat.

1.

2.

3.

4.

Eleemo-
sina quo-
modo in
Phariseis
munda sunt
omnia.